

A large white rectangular area containing 25 horizontal lines, intended for writing or drawing.

DOELEN

Aan het einde van de les kunnen de leerlingen:

- ▣ natuurlijke getallen aftrekken volgens de standaardprocedure met het aftrektal $\leq 100\ 000$ (zonder brug).

LESVERLOOP

Aanzet

- 1 Rekenboom

Kern

- 2 Natuurlijke getallen aftrekken volgens de standaardprocedure, aftrektal $\leq 100\ 000$ (zonder brug)

Reflectie

- 3 Terugkijken

LEERLIJNEN

Dit kwam eerder aan bod.

- ▣ Natuurlijke getallen aftrekken volgens de standaardprocedure met het aftrektal $\leq 10\ 000$ (zonder/met brug) (blok 1, lessen 8 en 9).

Dit komt later aan bod.

- ▣ Natuurlijke getallen aftrekken volgens de standaardprocedure met het aftrektal $\leq 100\ 000$ (met brug) (blok 3, les 14).

MATERIAAL

- ▣ Werkboek p. 47-49
- ▣ Extra materiaal
 - werkschrift

werkboek p. 47
oefening 1

LESVERLOOP

1 Rekenboom

De leerlingen nemen hun werkboek op p. 47 bij oefening 1. Je geeft de leerlingen de tijd om deze opgaven op te lossen. Je kunt hen eventueel per twee laten werken. Je bespreekt daarna klassikaal de oplossingen.

Je verwoordt het doel van de les.

In deze les leren we natuurlijke getallen tot 100 000 aftrekken zonder brug.

2 Natuurlijke getallen aftrekken volgens de standaardprocedure, aftrektal $\leq 100\ 000$ (zonder brug)

Je noteert de volgende opgaven op het bord. Je werkt klassikaal deze opgaven uit.

$$45 - 3 = \mathbf{42}$$

$$450 - 30 = \mathbf{420}$$

$$4\ 500 - 300 = \mathbf{4\ 200}$$

$$45\ 000 - 3\ 000 = \mathbf{42\ 000}$$

$$4\ 500 - 3\ 200 = \underline{(4\ 500 - 3\ 000)} - 200 = \underline{1\ 500} - 200 = \mathbf{1\ 300}$$

$$45\ 800 - 3\ 200 = \underline{(45\ 800 - 3\ 000)} - 200 = \underline{42\ 800} - 200 = \mathbf{42\ 600}$$

Je werkt een gelijkaardige reeks uit, beginnende met: $56 - 3 = \mathbf{53}$

Je hebt oog voor het noteren van tussenstappen. Je kunt ingaan op de oplossingsmanieren die de leerlingen aanbrenge, maar beperk de uitweidingen. Hieronder staat de standaardprocedure uitgewerkt, maar je kunt er ook voor kiezen om de opgave uit te werken met de aftrekkingshalter.

$$26\ 658 - 405 = \underline{(26\ 658 - 400)} - 5 = \underline{26\ 258} - 5 = \mathbf{26\ 253}$$

Indien nodig kun je de volgende opgaven op soortgelijke wijze klassikaal oplossen:

$$85\ 600 - 3\ 500 =$$

$$88\ 300 - 14\ 100 =$$

$$29\ 000 - 12\ 800 =$$

De leerlingen die deze oefeningen goed onder de knie hebben, beginnen zelfstandig aan kernoefeningen 4, 5 en 6.

Als ze die probleemloos opgelost hebben, beginnen ze met uitdagingsoefening 7.

werkboek p. 48-49
oefeningen 4-6

TIP

Bij oefening 5 vind je een contextoefening in de klaszorgmap.

werkboek p. 49
oefening 7

Verlengde instructie

Deze lesfase is de verlengde instructie voor de leerlingen die de aanloopoefeningen maken en nog behoefte hebben aan extra begeleiding.

Je werkt samen met de leerlingen deze opgaven uit op het bord. Je legt zeer duidelijk de tussenstappen uit.

$$2\ 600 - 1\ 200 = (2\ 600 - 1\ 000) - 200 = \underline{1\ 600} - 200 = \mathbf{1\ 400}$$

$$8\ 750 - 6\ 230 = (8\ 750 - 6\ 000) - 230 = (\underline{2\ 750} - 200) - 30 = 2\ 550 - 30 = \mathbf{2\ 520}$$

De leerlingen maken aanloopoefening 3 individueel. Indien nodig maak je enkele opgaven klassikaal. De leerlingen die het nodig hebben, lossen ook oefening 2 op.

Vervolgens maken ze de kernoefeningen.

Je verbetert en bespreekt ze daarna klassikaal.

werkboek p. 47-48
oefeningen 2-3

3 Terugkijken

Je reflecteert met alle leerlingen aan de hand van de volgende vragen.

- Wat hebben we vandaag geleerd? (natuurlijke getallen aftrekken tot 100 000 (zonder brug))
- Wat vond je moeilijk/gemakkelijk?
- Bij welke soort oefeningen noteer je het best tussenstappen? Waarom?

Je laat de leerlingen aangeven of ze de weer- of de meeroefeningen zullen maken.

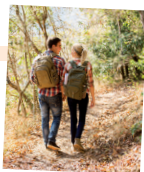
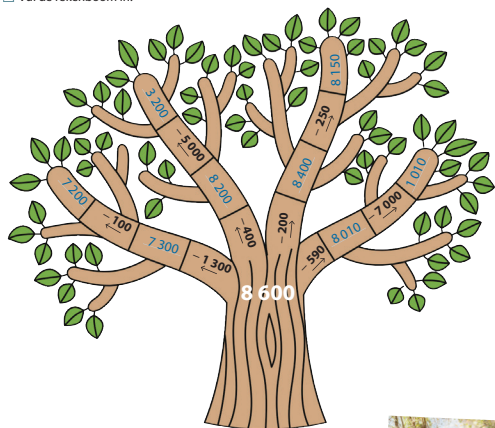
REFLECTIE

Dit kan ik al!

Ik kan natuurlijke getallen tot 10 000 aftrekken zonder brug.

1 Vul de rekenboom in.

2 Los de bewerkingen op. Je mag tussenstappen noteren.

- 86 - 3 = 83
- 860 - 30 = 830
- 8 600 - 300 = 8 300
- 8 600 - 3 500 = (8 600 - 3 000) - 500 = 5 600 - 500 = 5 100
- 86 000 - 35 000 = (86 000 - 30 000) - 5 000 = 56 000 - 5 000 = 51 000

47

3 Reken uit.
 Noteer tussenstappen. Kijk goed naar het voorbeeld.

- $7\,800 - 2\,400 = (7\,800 - 2\,000) - 400 = 5\,800 - 400 = 5\,400$
- $9\,900 - 3\,600 = (9\,900 - 3\,000) - 600 = 6\,900 - 600 = 6\,300$
- $4\,540 - 230 = (4\,540 - 200) - 30 = 4\,340 - 30 = 4\,310$
- $8\,475 - 4\,011 = (8\,475 - 4\,000) - 11 = 4\,475 - 11 = 4\,464$

4 Maak de afrekkingen.
 Je mag tussenstappen noteren. Kijk goed naar het voorbeeld.

- $26\,000 - 4\,000 = 22\,000$ $25\,800 - 200 = 25\,600$
- $88\,600 - 500 = 88\,100$ $40\,000 - 3\,000 = 37\,000$
- $85\,600 - 3\,500 = (85\,600 - 3\,000) - 500 = 82\,600 - 500 = 82\,100$
- $55\,300 - 4\,200 = (55\,300 - 4\,000) - 200 = 51\,300 - 200 = 51\,100$
- $94\,500 - 21\,000 = (94\,500 - 20\,000) - 1\,000 = 74\,500 - 1\,000 = 73\,500$
- $31\,950 - 450 = (31\,950 - 400) - 50 = 31\,550 - 50 = 31\,500$
- $45\,111 - 32\,000 = (45\,111 - 30\,000) - 2\,000 = 15\,111 - 2\,000 = 13\,111$

5 Los de bewerkingen op.
 Je mag tussenstappen noteren op het werkblad.

-	200	4 300	25 000
28 500	28 300	24 200	3 500
45 300	45 100	41 000	20 300
76 555	76 355	72 255	51 555

48

6 Welk verschil is gelijk aan het getal op de kaart van de sleutel?

Los de afrekkingen op. Gebruik indien nodig je werkschrift.
 Trek een kring rond de schatkisten die je kunt openen.

7 Lees de opdracht.
 Noteer de bewerking.
 Reken uit.

Bereken het verschil tussen 45 600 en 20 400.

$45\,600 - 20\,400 = (45\,600 - 20\,000) - 400 = 25\,600 - 400 = 25\,200$

Hoeveel is 6 400 minder dan 28 600?

$28\,600 - 6\,400 = (28\,600 - 6\,000) - 400 = 22\,600 - 400 = 22\,200$

De tweede term is 12 100. De eerste term is het dubbele van de tweede. Zoek het verschil.

$24\,200 - 12\,100 = (24\,200 - 10\,000) - 2\,100 = (14\,200 - 2\,000) - 100 = 12\,200 - 100 = 12\,100$

Het aftrektaal is 88 700. De aftrekker is 44 350. Bereken het verschil.

$88\,700 - 44\,350 = (88\,700 - 40\,000) - 4\,350 = (48\,700 - 4\,000) - 350 = 44\,700 - 350 = 44\,350$

Dit heb ik vandaag geleerd.

- Ik leerde afrekkingen tot 100 000 (zonder brug) maken.
- Ik leerde tussenstappen noteren en vind zo gemakkelijker de oplossing.
 bv.: $88\,500 - 4\,200 = (88\,500 - 4\,000) - 200 = 84\,500 - 200 = 84\,300$

49

De correctiesleutel vind je compact en overzichtelijk in je handleiding.

